ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1988

Vyhlásené: 30.05.1988 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

86

VYHLÁŠKA
Slovenského geologického úradu

zo 16. mája 1988

o postupe pri vyhľadávaní a prieskume výhradných ložísk z hľadiska ochrany a racionálneho využitia nerastného bohatstva a o oznamovaní výskytu ložiska vyhradeného nerastu, jeho odmieňaní a o úhrade nákladov

Slovenský geologický úrad podľa § 11 ods. 5 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) a po dohode s Ministerstvom financií, cien a miezd Slovenskej socialistickej republiky podľa § 12 ods. 3 banského zákona ustanovuje:

PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1
Účel vyhlášky

Účelom tejto vyhlášky je podrobnejšie ustanoviť postup pri vyhľadávaní a prieskume ložísk vyhradených nerastov a tých ložísk nevyhradených nerastov, ktoré sú vhodné pre potreby a rozvoj národného hospodárstva (ďalej len „výhradné ložisko“), aby sa vytvárali podmienky na včasnú ochranu zistených výhradných ložísk a výsledky prieskumu poskytovali komplexný podklad na ich racionálne využitie. Vyhláška ustanovuje ďalej podrobnosti o oznamovaní výskytu ložiska vyhradeného nerastu zisteného mimo rámca organizovaného vyhľadávania, o jeho odmeňovaní a úhrade nákladov.

§ 2
Povinnosť organizácie pri vyhľadávaní a prieskume výhradných ložísk

(1) Organizácia je povinná pri vyhľadávaní a prieskume výhradného ložiska vyhodnocovať dosahované výsledky a oznamovať ich príslušným orgánom (§ 3 ods. 1, § 5 ods. 1 a § 6 ods. 3) tak, aby sa mohlo čo najskôr vydať osvedčenie o výhradnom ložisku alebo rozhodnutie o vhodnosti ložiska nevyhradeného nerastu pre potreby a rozvoj národného hospodárstva (ďalej len „rozhodnutie o výhradnom ložisku“).

(2) Pri prieskume výhradného ložiska je organizácia povinná získať všetky údaje potrebné na racionálne využitie z banskotechnického hľadiska a z hľadiska komplexného využitia zásob ložiska vrátane sprievodných nerastov a ich úžitkových zložiek. Pritom musí dbať, aby sa spôsobom vykonávania geologických prác nesťažili podmienky vydobytia zásob výhradného ložiska.

DRUHÁ ČASŤ
ZISTENIE VÝHRADNÉHO LOŽISKA

Osvedčenie o výhradnom ložisku

§ 3

(1) Ak organizácia vykonávajúca geologické práce zistí vyhradený nerast v rozsahu, ktorý umožňuje odôvodnene očakávať jeho nahromadenie, oznámi to bezodkladne s cieľom vydať osvedčenie o výhradnom ložisku Slovenskému geologickému úradu, ak ide o rádioaktívne nerasty, Federálnemu ministerstvu palív a energetiky.

(2) Za odôvodnený predpoklad nahromadenia vyhradeného nerastu sa považuje zistenie, ktoré zodpovedá podmienkam využiteľnosti výhradných ložísk (kondíciám)[1]) a je overené aspoň sčasti v zásobách kategórie C 2.

(3) Oznámenie podľa odseku 1 obsahuje:

a) označenie geologickej úlohy, pri ktorej riešení sa zistilo nahromadenie vyhradeného nerastu,

b) názov a identifikačné číslo katastrálneho územia[2]) s názvom a kódom okresu,[3]) v ktorom sa zistilo nahromadenie vyhradeného nerastu,

c) druh vyhradeného nerastu a predpokladaný rozsah ložiska,

d) prehľadné výsledky geologických prác a vykonaných skúšok odôvodňujúce predpoklad nahromadenia vyhradeného nerastu (odsek 2),

e) situačné zakreslenie údajov podľa písmen b) a c) do mapového podkladu v mierke, ktorá umožňuje zreteľne vyjadriť predpokladaný rozsah ložiska, a to v piatich vyhotoveniach.

§ 4

(1) Osvedčenie o výhradnom ložisku obsahuje:

a) názov výhradného ložiska, názov a identifikačné číslo katastrálneho územia[2]) s názvom a kódom okresu,[3])

b) druh vyhradeného nerastu a predpokladaný rozsah výhradného ložiska,

c) situačné zakreslenie výhradného ložiska.

(2) Slovenský geologický úrad, a ak ide ložisko rádioaktívneho nerastu, Federálne ministerstvo palív a energetiky pošle osvedčenie o výhradnom ložisku

a) Slovenskému banskému úradu,

b) príslušnému národnému výboru, ktorý je orgánom územného plánovania,

c) príslušnému národnému výboru, ktorý je stavebným úradom, prípadne inému orgánu, pokiaľ vykonáva pôsobnosť stavebného úradu.

Rozhodnutie o výhradnom ložisku

§ 5

(1) Ak zistí organizácia vykonávajúca geologické práce, že preskúmané ložisko nevyhradeného nerastu je vhodné pre potreby a rozvoj národného hospodárstva, oznámi to Slovenskému geologickému úradu s cieľom vydať rozhodnutie o výhradnom ložisku a súčasne mu predloží správu o výsledku prieskumu ložiska.

(2) Slovenský geologický úrad môže vydať rozhodnutie o výhradnom ložisku aj na základe vlastného zistenia, že preskúmané ložisko nevyhradeného nerastu je vhodné pre potreby a rozvoj národného hospodárstva.

(3) Za preskúmané ložisko nevyhradeného nerastu sa považuje ložisko, ktorého zásoby sú overené na základe výsledkov vyhľadávania a prieskumu a podmienok využiteľnosti výhradných ložísk (kondícií)[1]) aspoň v kategórii C 2.

§ 6

(1) Rozhodnutie o výhradnom ložisku obsahuje údaje uvedené v § 4 ods. 1; ďalej obsahuje stručné odôvodnenie vhodnosti ložiska pre potreby a rozvoj národného hospodárstva.

(2) Slovenský geologický úrad pošle rozhodnutie o výhradnom ložisku národným výborom uvedeným v § 4 ods. 2 a príslušnému obvodnému banskému úradu.

(3) Ak vydáva rozhodnutie o výhradnom ložisku podľa § 7 ods. 1 banského zákona iný ústredný orgán štátnej správy než Slovenský geologický úrad, ustanovenia § 5 a § 6 ods. 1 a 2 platia obdobne; o svojom rozhodnutí upovedomí Slovenský geologický úrad.

(4) Ak vydáva rozhodnutie o výhradnom ložisku podľa § 7 ods. 2 banského zákona Slovenský banský úrad, ustanovenia odsekov 1 a 2 platia obdobne; o svojom rozhodnutí upovedomí Slovenský geologický úrad.

TRETIA ČASŤ
PODMIENKY PRÍPRAVY VÝHRADNÝCH LOŽÍSK NA VYUŽITIE

§ 7
Postup pri vyhľadávaní a prieskume výhradných ložísk

Pri vyhľadávaní a prieskume výhradného ložiska je organizácia povinná z hľadiska jeho ochrany a racionálneho využitia:

a) na zistenie a vyhodnotenie všetkých využiteľných nerastov ložiska a ich úžitkových zložiek
   1. usmerňovať podľa dosahovaných výsledkov vyhľadávania a prieskumu spôsob, miesto a početnosť vzorkovania,
   2. vykonávať potrebné mineralogické, petrologické, chemické a technologické rozbory a skúšky,
   3. usmerňovať výskum úpravy a spracovania na najúplnejšie využitie nerastnej suroviny a obmedzenie vplyvov škodlivých zložiek,
   4. vyčísľovať vo výpočtoch zásob výhradného ložiska a evidovať zásoby všetkých zistených druhov nerastov vrátane sprievodných nerastov a všetky ich úžitkové zložky,
   5. hodnotiť technické možnosti a ekonomickú účelnosť ich využitia;

b) na vytvorenie podmienok na projektovanie a výstavbu baní a lomov, otvárku, prípravu a dobývanie výhradného ložiska podľa zásad banskej technológie a na zabezpečenie racionálneho využitia výhradného ložiska
   1. skúmať a overovať rozsah a tvar ložiska, jeho úložné a tektonické pomery, ktoré môžu mať vplyv na jeho dobývanie,
   2. skúmať a určovať fyzikálno-mechanické, geotechnické, inžinierskogeologické a hydrogeologické vlastnosti ložiska a okolitých hornín,
   3. riešiť vzťah zvodnenia ložiska k jeho nadloží a podloží,
   4. hodnotiť v správe o výsledku geologických prác a vo výpočtoch zásob banskotechnické podmienky dobývania ložiska a vplyvy faktorov podmieňujúcich jeho využitie (napr. plynové pomery, vodné prítoky),

5. vo vyšších etapách prieskumu navrhovať optimálny spôsob otvárky a dobývania ložiska;

c) používať metódy a postupy, ktoré nesťažia alebo nevylúčia využitie výhradného ložiska alebo jeho časti a nespôsobia neodôvodnené straty zásob výhradného ložiska; na ten cieľ

1. umiestňovať prieskumné diela, najmä hlavné banské diela tak, aby čo najmenej viazali zásoby ložiska, alebo aby sa nesťažili podmienky jeho otvárky a dobývania,
2. skúmať možnosti prievalov vôd, plynov a bahnín, zvýšenú rádioaktivitu, náchylnosť na samovznietenie a obdobné javy, ktoré môžu ovplyvniť budúce využitie ložiska,
3. používať technologické postupy vykonávania geologických prác, ktoré pri využívaní ložiska nespôsobia prepojenie zvodnených horizontov alebo nežiadúce zavodnenie ložiska,
4. vyznačovať v správe o výsledku geologických prác priestory, kde z hľadiska ochrany zásob ložiska nemožno umiestňovať povrchové stavby a zariadenia, prípadne, kde ich možno zriaďovať len pri osobitných opatreniach;

d) na zistenie skutočností potrebných na posúdenie možných vplyvov využívania výhradného ložiska na iné ložiská, vody a iné prírodné zdroje, na životné prostredie a na ďalšie dôležité celospoločenské záujmy

1. skúmať súvislosť, prípadne spojenie ložiska s okolitými baňami a lomami, so starými banskými dielami a so zdrojmi podzemných vôd,
2. skúmať vplyv geofaktorov životného prostredia na využívanie ložiska, hodnotiť možnosti a určovať podmienky prekonania alebo zmiernenia ich negatívnych vplyvov,
3. skúmať a navrhovať možnosti umiestnenia odvalov, výsypiek a odkalísk tak, aby nesťažovali budúce využitie ložiska a aby životné prostredie bolo narušené čo najmenej,
4. zisťovať a hodnotiť strety záujmov chránených osobitnými predpismi[4]) so záujmami na využitie ložiska a v súčinnosti s príslušnými orgánmi navrhovať ich riešenie;

e) pri prerušení vyhľadávania alebo prieskumu urobiť opatrenia, aby sa nezmarili banské diela a nesťažilo vykonávanie ďalšieho prieskumu a využitie výhradného ložiska; na ten cieľ

1. všestranne posúdiť a ekonomicky odôvodniť účelnosť údržby alebo likvidácie prieskumných diel pred rozhodnutím o prerušení geologických prác v ložisku,
2. preskúmať možnosť dočasného užívania prieskumných diel na iné účely,
3. pripraviť včas plán zabezpečenia, prípadne likvidácie banských diel a lomov slúžiacich na vyhľadávanie a prieskum.

§ 8
Skupiny výhradných ložísk

Zásoby výhradného ložiska sa musia pred jeho využívaním overiť v kategóriách zodpovedajúcich zložitosti geologickej stavby ložiska, rozmiestnenia jeho úžitkových a škodlivých zložiek, prípadne zložitosti vývoja kolektorských hornín. Z týchto hľadísk, posudzovaných so zreteľom na uvažovaný spôsob využívania zásob ložiska, sa výhradné ložiská zaraďujú do troch skupín.

§ 9
Skupiny výhradných ložísk tuhých nerastov

(1) Do prvej skupiny sa zaraďujú výhradné ložiská tuhých nerastov alebo ich časti s jednoduchou geologickou stavbou, s ustálenou hrúbkou a vnútornou stavbou, ktoré sú tektonicky neporušené alebo len slabo porušené. Úžitkové, prípadne škodlivé zložky sú v ložisku rozmiestnené pravidelne. V etape podrobného ložiskového prieskumu sa v nich overujú aj zásoby kategórie A a B.

(2) Do druhej skupiny sa zaraďujú výhradné ložiská tuhých nerastov alebo ich časti

a) s jednoduchou geologickou stavbou, tektonicky len slabo porušené, v ktorých sú úžitkové, prípadne škodlivé zložky rozmiestnené pravidelne,

b) so zložitou a tektonicky porušenou geologickou stavbou, v ktorých sú úžitkové, prípadne škodlivé zložky rozmiestnené nepravidelne,

c) s geologickou stavbou a s rozmiestnením úžitkových, prípadne škodlivých zložiek, ktorých pravidelnosť je čiastočne narušená.

V etape podrobného ložiskového prieskumu sa v nich overujú zásoby kategórie B a C1.

(3) Do tretej skupiny sa zaraďujú výhradné ložiská tuhých nerastov alebo ich časti s veľmi zložitou geologickou stavbou alebo s veľmi nepravidelným rozmiestnením úžitkových, prípadne škodlivých zložiek. V etape podrobného ložiskového prieskumu sa v nich overujú zásoby kategórie C1 a C2.

§ 10
Skupiny výhradných ložísk tekutých a plynných nerastov

(1) Do prvej skupiny sa zaraďujú výhradné ložiská tekutých a plynných nerastov alebo ich časti s jednoduchou geologickou stavbou viazané na elevačné štruktúry s ustáleným vývojom kolektorských hornín. V etape podrobného ložiskového prieskumu sa v nich overujú aj zásoby kategórie A a B.

(2) Do druhej skupiny sa zaraďujú výhradné ložiská tekutých plynných nerastov alebo ich časti so zložitou geologickou stavbou viazané na neantiklinálne typy pascí s pravidelným vývojom kolektorských hornín. V etape podrobného ložiskového prieskumu sa v nich overujú zásoby kategórie B a C1.

(3) Do tretej skupiny sa zaraďujú výhradné ložiská tekutých a plynných nerastov alebo ich časti s veľmi zložitou geologickou stavbou a s nepravidelným vývojom kolektorských hornín. V etape podrobného ložiskového prieskumu sa v nich overujú zásoby kategórie C1 a C2.

§ 11
Pomer kategórií bilančných zásob

(1) Pre investičnú výstavbu bane alebo lomu, úpravne, prípadne spracovateľského závodu sa musí overiť a schváliť množstvo bilančných zásob výhradného ložiska, ktoré zodpovedá plánovanej kapacite a životnosti. Bilančné zásoby sa musia pritom overiť a schváliť v pomere kategórií určenom so zreteľom na skupinu výhradného ložiska ústredným orgánom, do ktorého pôsobnosti patrí organizácia pripravujúca investičnú výstavbu, a to po dohode so Slovenským geologickým úradom a Slovenským banským úradom.[5])

(2) Najpodrobnejšie sa overujú bilančné zásoby tej časti výhradného ložiska, ktorá sa bude využívať najskôr. Ak nie je táto časť ložiska svojím vývojom, najmä banskotechnickými podmienkami na jeho využívanie rozhodujúca, podrobnejšie sa overí aj tá časť ložiska, ktorá je pre jeho budúce využívanie charakteristická.

Osobitné podmienky prípravy výhradného ložiska na využitie

§ 12

(1) V každom výhradnom ložisku musia sa pred jeho využívaním overiť geologické a banskotechnické (hydrogeologické, inžinierskogeologické a iné) faktory podmieňujúce dobývanie a vyriešiť technológia úpravy, zušľachťovania, prípadne aj spracovania nerastnej suroviny tak podrobne, ako sa vyžaduje na vypracovanie projektovej dokumentácie stavby bane alebo lomu, úpravne, prípadne spracovateľského závodu a na vypracovanie plánu otvárky, prípravy a dobývania.

(2) Ak sa vo výhradnom ložisku vyskytne ďalší využiteľný nerast, overí sa jeho výskyt a zásoby aspoň v rozsahu nevyhnutnom na určenie jeho hospodárskeho významu a možnosti jeho využitia.

(3) Vo výhradných ložiskách, v ktorých surovinovú základňu bane alebo lomu netvoria zásoby celého ložiska, overia sa v ostatnej časti ložiska zásoby v kategórii C2 alebo sa odhadnú prognózne zdroje, ak môžu ovplyvniť spôsob otvárky, prípravy a dobývania ložiska a umiestnenie priemyselných a ostatných stavieb a zariadení.

§ 13

Ustanovenia § 11 a 12 sa nevzťahujú na prípady, keď má vydobyť výhradné ložisko alebo jeho časť v záujme racionálnejšieho využitia bez určenia dobývacieho priestoru organizácia, ktorá vykonáva alebo vykonala jeho prieskum.[6])

ŠTVRTÁ ČASŤ
OZNAMOVANIE VÝSKYTU LOŽISKA VYHRADENÉHO NERASTU

§ 14
Oznamovacia povinnosť

(1) Ak zistí organizácia alebo občan mimo rámca organizovaného vyhľadávania výskyt ložiska vyhradeného nerastu (ďalej len „výskyt"), je povinný to bezodkladne oznámiť Slovenskému geologickému úradu.[7]) Oznámenie organizácie alebo občana (ďalej len „oznamovateľ") obsahuje miesto, čas, spôsob zistenia a opis výskytu, druh nerastu, prípadne ďalšie údaje dôležité na posúdenie výskytu.

(2) Oznamovateľ sa musí zdržať činností, ktoré by znemožnili, prípadne obmedzili posúdenie výskytu; je povinný ponechať výskyt nedotknutý a prístupný do jeho posúdenia, najdlhšie však 30 dní od jeho oznámenia. Ak by sa tým ohrozila plynulá prevádzka oznamovateľa, dohodne s ním Slovenský geologický úrad primeraný čas na umožnenie prístupu k zistenému výskytu.

§ 15
Potvrdenie o náleze ložiska vyhradeného nerastu

Ak sa potvrdí vyhradený nerast v rozsahu, ktorý umožňuje odôvodnene očakávať jeho nahromadenie, vydá Slovenský geologický úrad oznamovateľovi potvrdenie o náleze ložiska vyhradeného nerastu. Ak oznámený výskyt je už známy alebo sa pri jeho overení ložisko vyhradeného nerastu nezistí, oznámi to Slovenský geologický úrad oznamovateľovi.

§ 16
Odmena a úhrada vynaložených nákladov

(1) Ak je nálezcom ložiska vyhradeného nerastu občan, poskytne mu Slovenský geologický úrad odmenu. Výška odmeny sa určí podľa vedeckého, technického a hospodárskeho významu ložiska a prispenia nálezcu na jeho zistenie a overenie, ako aj podľa nevyhnutných výdavkov, ktoré mal nálezca v súvislosti s nálezom a jeho oznámením, do 50 000 Kčs. Pri mimoriadnom význame zisteného ložiska môže Slovenský geologický úrad so súhlasom Ministerstva financií, cien a miezd Slovenskej socialistickej republiky udeliť vyššiu odmenu.

(2) Ak je nálezcom ložiska vyhradeného nerastu organizácia, uhradí jej Slovenský geologický úrad účelne vynaložené náklady na odber a analýzy vzoriek, prípadne na sprístupnenie ložiska.

PIATA ČASŤ
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 17

Zrušuje sa pre územie Slovenskej socialistickej republiky vyhláška Vládneho výboru pre geológiu č. 216/1957 Ú. v. o osvedčeniach a odmenách za objavenie ložísk vyhradených nerastov.

§ 18

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1988.

Predseda:

Ing. Kuráň CSc. v. r.

1) § 13 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon). Nariadenie vlády ČSSR č. 80/1988 Zb. o určovaní kondícií, klasifikácii zásob výhradných ložísk a o posudzovaní, schvaľovaní a štátnej expertíze ich výpočtov.

2) § 3 vyhlášky Federálneho štatistického úradu a Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 120/1979 Zb. o priestorovej identifikácii informácií.

3) Článok 1 úpravy Federálneho štatistického úradu č. 1793/78-032-918 z 9.6.1978, ktorou sa upravuje číselné označovanie krajov a okresov v ČSSR (reg. v čiastke 25/1978 Zb.).

4) Napr. zákon č. 51/1964 Zb. o dráhach a vyhláška Ministerstva dopravy a Ústredného banského úradu č. 28/1967 Zb., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre styk dráh s banskou činnosťou, zákon č. 110/1964 Zb. o telekomunikáciách, zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu, zákon č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení zákona č. 75/1976 Zb. (úplné znenie č. 124/1976 Zb.), zákon č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon), zákon č. 61/1977 Zb. o lesoch, zákon SNR č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody v znení neskorších predpisov, zákon SNR č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti.

5) § 11 zákona SNR č. 52/1988 Zb. o geologických prácach a o Slovenskom geologickom úrade.

6) § 24 ods. 4 banského zákona.

7) § 12 ods. 1 banského zákona.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.